

Ekolojik, Ekonomik ve Sosyal Sürdürülebilirlik İçin

istanbul Gelişim Üniversitesi

Bölüm Adı

Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Dersin Adı

Halk Sağlığı Hemşireliği HEY- 442

Dersin Haftası: 1. Hafta

Dersin Öğr. Gör. Adı: **Öğr. Gör. A. Mücella SOYDAN**

E-Posta:

amsoydan@gelisim.edu.tr

Telefon: 212 422 70 00 D: 430

DERS BİLGİLERİ

Ders Günü ve Saati

18 Şubat 2022 Cuma 09:00-12:10

Dersin Kredisi

8 Kredi

GBS Linki

<https://gbs.gelisim.edu.tr/ders-detay-5-51-13325-1>

Görüşme Gün ve Saatleri

18 Şubat 2022 Cuma – 13:00 -14:00

Dersin Öğretim Üyesinin Konumu

B Blok SBYO 27/ A

Geçen Ders Hakkında

Halk Sağlığı Hemşireliği Dersi - HEY 442 Oryantasyon Programı KONULAR -YILLIK PLAN

Ders Esnasında Uyulması Gereken Kurallar ile İlgili Öneriler:

- Aktif dinleyici olma,
- Derse aktif katılım,
- Söz alanın VIP olduğunu unutmama,
- Bulduğunuz yerde sadece derse ait materyallerin bulundurulması,
- Sınavlar ve sınavlarda kesinlikle uyulması gereken kurallar

Geçen Ders Hakkında

Halk Sağlığı Hemşireliği Dersi - HEY 402 Oryantasyon Programı KONULAR -YILLIK PLAN

Derse Devam Durumu

Öğrenciler teorik derslerin %70'ne ve uygulamalı derslerin %80'ne devam etmek zorundadır.

Derslere devam durumu, senkron olarak sanal sınıf üzerinden yapılan derslere öğrencilerin katılımı izlenerek veya LMS üzerinden denetlenebilecek ve gerektiğinde gerekli yüzdeler raporlanabilecektir.

Öğrenci sayısı az olan derslerde öğretim elemanları yoklama yaparak da gerekli izlemeyi yapabilir.

Asenkron olarak yapılan ve ders saati belli olmayan dersler için öğrencilerin dersleri izleme yüzdeleri esas alınacaktır.

Haftalık Akış

Halk Sağlığında Genel Kavramlar ve Tanımlar, Halk Sağlığı Hemşireliği ve Tarihsel Gelişimi

- Halk Sağlığı Kavramı ve Gelişmesi
- Halk Sağlığı Kavramının İlkeleri
- Halk Sağlığı Amaçları
- Halk Sağlığı İşlevleri
- Sağlık Hedeflerine İlişkin Öncelikli Hizmetler

Haftalık Akış

Halk Sağlığında Genel Kavramlar ve Tanımlar, Halk Sağlığı Hemşireliği ve Tarihsel Gelişimi

- Halk Sağlığı Hemşireliği
 - Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimi
 - Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler
 - Halk Sağlığı Hemşiresinin Roller
 - Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri
 - Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci
- 8 Mart 2010 Pazartesi, Resmî Gazete, Sayı : 27515, Hemşirelik Yönetmeliği'ne göre Halk Sağlığı Hemşireliği

Haftalık Öğrenim Kazanımları

- Halk Sağlığını kavramını, amaçlarını, işlevlerini bilir, açıklar
- Sağlık Hedeflerine İlişkin Öncelikli Hizmetleri bilir
- Halk Sağlığı Hemşireliğini tanımlar
- Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimini ve etkileyen faktörleri bilir
- Halk Sağlığı Hemşiresinin rollerini, görevlerini bilir, açıklar
- Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Sürecini uygular
- 8 Mart 2010 Pazartesi, Resmî Gazete, Sayı : 27515, Hemşirelik Yönetmeliği'ne Göre

Halk Sağlığı Hemşireliğini bilir, sıralar, açıklar

Halk Sağlığı Kavramı ve Gelişmesi

Sağlıkla ilgili en eski yazılı belge olan “**Gilgamiş Destanı**” (yaklaşık MÖ 2100-2000) günümüzden 4000 yıl öncesine dayanır.

Gilgamiş, ölümsüzlük sloganı ile yola koyulmuş ve **ölümsüzlük** suyunu aramaya başlamıştır.

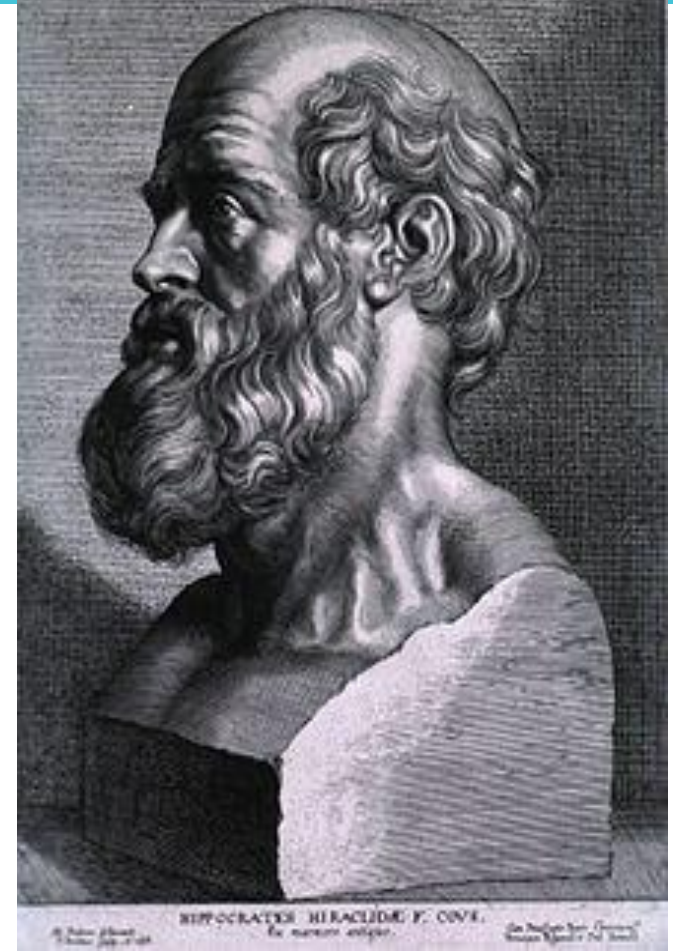
“**Sağlıklı ve uzun yaşam**” günümüz insanının da en büyük düşüdür.

Hipokrates M.Ö. 460-370

- Tıbbın babası olarak anılan İyon hekim.
- Anadolu'nun kuzey illerini gezdikten sonra İstanköy adasına dönerek hekimliğini sürdürmüştür.

Hipokrat'a göre “**önce zarar verme**”
(Primum non nocere) tıbbın ilk kuralıdır

Hipokrates M.Ö. 460-370

Doğum M.Ö. 460, **İstanköy.**

- Her hastalığının fiziksel ve gerçekçi bir açıklaması olduğunu düşünmüştür.
- Çalışmalarını gözlem üzerine oturtmuş, tıbbi bilim ve sanat haline getirmiştir.

Hipokrates M.Ö. 460-370

Ölüm M.Ö. 370, **Larissa**.

- Pnömoni ve çocuklardaki epilepsinin belirtilerini ilk tanımlayan hekimdir.
- Düşünce ve duyguların kalpten değil beyinden kaynaklandığı fikrini ortaya atan ilk hekimdir.

Hipokrates M.Ö. 460-370

Hipokrates tıp ahlakı ve meslek uygulamalarının kurallarını ilk kez ortaya koymuştur.

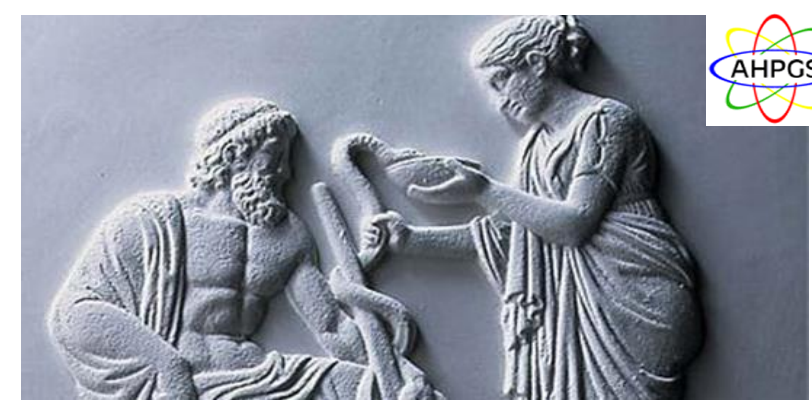
Bu alanlarda ilk tıp okulunun kurucusu olmuştur.

Hipokrat Çınar Ağacı Kos Limanı yakınındaki Gazi Hasan Paşa Camii'nin de bulunduğu Çınar Meydanı'nda (Platia Platanou) yer alır. Efsaneye göre tıbbın babası Hipokrat 'ın öğrencilerine gölgesinde eğitim verdiği rivayet edilen çınar ağacıdır. Tarsuslu Aziz Pavlus (Saint Paul)'un da burada Hipokrat'ın kendisinden eğitim aldığı söylenir. Bu devasa ağaç 14 metrelik gövde çapı ile Avrupa'nın en geniş ağacıdır. Aslında bugünkü ağaç 500 yaşındadır. 2400 yıl önce Hipokrat'ın yaşadığı zamanda burada durmakta olan ağacın soyundan geldiği düşünülmektedir.

Hipokrat Yemini

Hekim Apollon Aesculapions,
Hygia Panacea ve bütün Tanrı ve Tanrıçalar adına.

And içerim, onları tanık ve şahit tutarım ki, bu andımı ve verdiğim sözü
gücüm kuvvetim yettiği kadar yerine getireceğim.

Bu sanatta hocamı, babam gibi tanıyacağım, rızkımı onunla paylaşacağım.
Paraya ihtiyacı olursa kesemi onunla bölüşeceğim.

Öğrenmek istedikleri takdirde onun çocuklarına bu sanatı bir ücret veya
senet almaksızın öğreteceğim.

Reçetelerin örneklerini, ağızdan bilgileri şifahi bilgileri ve başka dersleri
evlatlarıma, hocamın çocuklarına ve hekim andı içenlere öğreteceğim.
Bunlardan başka bir kimseye öğretmeyeceğim.

Gücüm yettiği kadar tedavimi hiçbir vakit kötülük için değil yardım için kullanacağım.

Benden zehir isteyene onu vermeyeceğim gibi, böyle bir hareket tarzını bile tavsiye etmeyeceğim.

Bunun gibi bir gebe kadına çocuk düşürmesi için ilaç vermeyeceğim. Fakat hayatımı, sanatımı tertemiz bir şekilde kullanacağım.

Bıçağımı mesanesinde taş olan muzdariplerde bile kullanmayacağım. Bunun için yerimi ehline terkedeceğim.

Hangi eve girersem gireyim,
hastaya yardım için gireceğim.

Kasıtlı olan bütün kötülüklerden
kaçınacağım.

İster hür ister köle olsun erkek ve kadınların vücudunu kötüye
kullanmaktan mazarattan sakınacağım.

Gerek sanatımın icrası sırasında, gerek sanatımın dışında insanlarla
münasebette iken etrafımda olup bitenleri, görüp işittiklerimi bir sır
olarak saklayacağım ve kimseye açmayacağım.

Galenos MS. 131-201

Cladius Galen; Hipokrates'in başlattığı klinik gözlemi geliştirmeyi sürdüren İonia'lı bir hekimdir.

Hipokrat ekolünü sistematize etmeye çalışmıştır.

Botanik biliminin de kurucusudur.

CLAUDE GALIEN

Galenos MS. 131-201

Kendisinin bulduğu ve hastalarında kullandığı, ilaçlar galenik preparatlar ismiyle bilinmektedir.

Eczacılığın babası olarak kabul edilir.

Hipokrates ve Galenos insanların sağlıklı ve uzun yaşama isteklerine önemli katkıda bulunmuşlardır.

Bergamalı Galenos

Hastalıkların hastadan sağlama bulaşabileceği konusundaki ilk gözlemler veba hastalığı ile ilgilidir ve Tevrat'ta belirtilmektedir.

Filistinliler altından veba uru ve fare yontuları yaparak **hastalığın yayılmasını** önlemeye çalışmışlardır.

Veba yüz milyonlarca insanın yaşamı pahasına insanlığa bir gerçeği öğretmiş oldu:

“Veba hastadan sağlama bulaşan bir hastalıktır”.

Ortaçağda vebayı Yahudilerin yaydığına inanıldığından Basel kentinde 2000 Yahudi diri diri yakılmıştır.

Oysa;

- 520 yılında çıkan veba salgını 100 milyon,

- 14.yy da (1348) çıkan ikinci veba salgını 60 milyon ölüme neden olmuştur.

- Ortaçağ boyunca savaşlar, kıtlık, göçler veba, çiçek, sifilis, kolera, tifüs gibi hastalıklar büyük salgınlar yapmışlardır.

Daha sonra Avrupa'da "karantina" uygulamasını bulundu ve veba kırımı da önemli ölçüde önlenmiş oldu.

El Razi (850-932)

Ortaçağ İslam hekimlerindedir.

Pütrifikasyon (kokuşma) düşüncesini ortaya koymuştur.

Bu görüş mikroorganizmalardan oluşan hastalıklara karşı önlem almada insanlığın attığı ilk dev adım olmuştur.

Bağdat'ta yapılacak hastanenin yeri için fikri sorulduğunda şehrin değişik yerlerine etler astırarak en geç bozulan yeri saptadı.

İbn'ül Habip

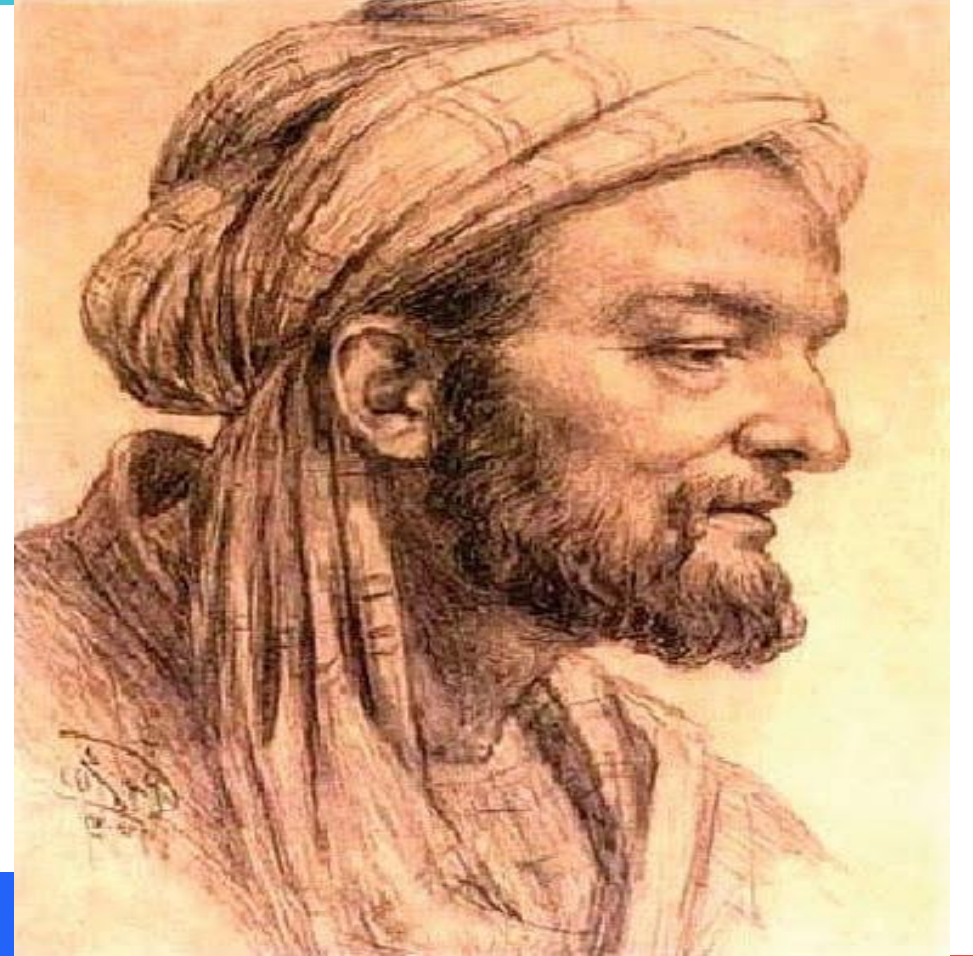
Kızamık ve çiçek hastalıklarının ayrı hastalıklar olduğunu ilk kez ortaya koyan hekimdir.

Hastalık bulaşma yolunu gözlemlemiştir.

Veba salgınında “Hastalıklı bireylerle temas etmeyenlerin sağlıklı kalmalarına karşın, temas edenlerin hastalığa yakalanmaları, bu geçişin hastaların giysilerinden, kullandıkları kap-kacağı kullanmaktan ortaya çıktığı açık bir gerçektir” savını ortaya atarak korunmanın önemini vurgulamıştır

İbni Sina 980-1037

Ünlü Türk filozofu İbniSina bugünkü Özbekistan'ın Buhara şehrinin Afşane köyünde dünyaya gelmiştir ve bütün Ortaçağ Avrupa'sında felsefenin temel taşlarından birisi olarak kabul edilip **“Avicenna”** ismi ile ün kazanmıştır.

İbni Sina 980-1037

Hekimlik bilgilerini "**El Kanun**" ve "**Kitab-ül Şifa**" adlı yapıtlarında toplamıştır.

Bu yapıtlar yüzyıllar boyunca tıp öğreniminde klasik kitap olarak kalmıştır.
Batıda 17. yy' a kadar okutulmuştur.

Gebelere öğütleri, çocuk bakımı, hidroterapinin yararları, gut hastalığının tedavisi konusunda söyledikleri hala geçerliliğini korumaktadır.

Hastalıkları yapan kurtçuklardır fakat göremiyoruz demiştir.

Louis Pasteur (1822-1895)

İnsanlığın mutluluk ve gönencine en büyük katkılardan birini yapan Louis Pasteur

Mikrobiyoloji ve **Halk Sağlığının gerçek kurucusudur.**

Louis Pasteur (1822-1895)

- Herhangi bir enfeksiyonun ortaya çıkabilmesi için ortama **dışardan bir etkenin girmesi**, bir “germ”in alınması zorunluluğu görüşüne “Germ Kuramı” adı verilir.

Bu görüşü Louis Pasteur ortaya atmış ve kanıtlamıştır.

Halk Sağlığının Kapsadığı Faaliyet Alanları

Halk Sağlığı;

- Hastalıkların önlenmesi,
- Ortalama yaşam ömrünün uzatılması,
- Sağlığın iyileştirilmesi,
- Çevrenin korunması,
- Enfeksiyonların kontrol altına alınması,
- Kişisel hijyen konusunda bireylerin eğitilmesi,
- Erken tanı ve tedavi konularında tıbbi ve hemşirelik hizmetlerinin organize edilmesi

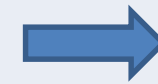
faaliyetlerini kapsayan bir kavramdır.

Halk Sağlığı İlkeleri

- 1 Sağlık bir insan hakkıdır.
- 2 Koruma tedaviden üstündür.
- 3 Kişi çevresiyle bir bütündür.
- 4 Hastalık nedenlerinin biyolojik ve psikolojik olabildiği gibi sosyal ve kültürel faktörler olabileceği göz ardı edilmemelidir.
- 5 Sağlık hizmetleri kişilerin en yakınlarına kadar götürülmelidir.
- 6 Kişinin hastalığı aynı zamanda ailenin sorunudur.
- 7 Kişilerin hastalığı aynı zamanda toplumun sorunudur.

8	Sağlık hizmeti bir ekip hizmetidir.
9	Sağlık hizmetleri multisektöriyeldir.
10	Herkes kendi sağlığından sorumludur.
11	Yaşam, doğum öncesinden ölüme kadar bir bütündür,
12	En çok görülen, sakat bırakan ve öldüren hastalık « önemli » hastalıktır.
13	En çok görülen, sakat bırakan ve en çok öldüren hastalıklar en önemli hastalıklardır.
14	Halkın sağlık hizmetlerine katılımı esastır.

Halk Sağlığının Temel Amaçları:

1. Sağlığın **korunması**,
2. Hastanın **sağlığına kavuşturulması**,
3. Yaralanan kişinin yarasının sarılması, **acısının dindirilmesi**,
4. **Bireyin, ailenin, toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi.**

Halk Sağlığının Genel Amaçları:

1. Sağlık düzeyini **yükseltmek ve korumak,**
2. Hastalanan kişiyi **sağlığına kavuşturmak,**
3. Yaralanan kişinin yarasını sarılmak, **acısını dindirmek,**
4. **Bireyin, ailenin, toplumun esenliğini sağlamak,**
5. **Toplumun değer yargılarını bilimsel ve pozitif yönde geliştirmek,**
6. **Halk sağlığı ile ilgili sorunları çözüme yeteneğini bireyin, ailenin ve toplumun lehine kullanmak,**

Halk Sağlığının Genel Amaçları:

7. Halk sağlığına ilişkin **bilgi düzeyimizin yüksek ve tutarlı olmasını sağlamak,**
8. Toplumu oluşturan erkek, kadın, genç, yaşlı, fakir, zengin, köylü, kentli ve hangi etnik gruptan olursa olsun, saptanan hedefleri gerçekleştirerek **sağlık düzeylerini iyileştirmek, yükseltmek ve korumak,**
9. Sağlık olanaklarını bölge ve illere göre **hakkaniyet ölçülerine uygun olarak dağılımını sağlamak,**
10. Birinci basamak entegre sağlık hizmetlerini bireyin, ailenin ve toplumun gözünde itibarlı duruma getirmek.

Halk Sağlığının İşlevleri

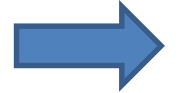
Geniş bir kapsam içinde tanılanan halk sağlığının işlevleri hakkında birbirini destekleyen çeşitli yaklaşımlar vardır.

1. Pan American Health Organization (PAHO) ya Göre Halk Sağlığının İşlevleri

2. Dünya Bankasına Göre Halk Sağlığının İşlevleri

1. Pan American Health Organization (PAHO) ya G6re Halk Sağlığının İşlevleri

1. Ülkenin genel sağlık durumunun izlenmesi ve analizi,
2. Halk sağlığında risk ve zararların g6zetim, araştırma ve kontrolü,
3. Sağlığın geliştirilmesi,
4. Sağlığa sosyal katılımın sağlanması,
5. Halk sağlığı planlaması ve y6netimi için politika ve y6netim kapasitesinin gclendirilmesi,
6. Halk sağlığı düzenleme ve uygulama kapasitesinin gclendirilmesi,

1. Pan American Health Organization (PAHO) ya Göre Halk Sağlığının İşlevleri

7. Sağlık hizmetlerine eşit şartlarda erişim ve değerlendirme imkanlarının sağlanması,
8. Halk sağlığı alanında insan kaynaklarının geliştirilmesi ve eğitimi,
9. Kişisel ve topluma dayalı sağlık hizmetlerinin kalitesinin temin edilmesi
10. Halk sağlığı alanında çalışma yapılması,
11. Sağlık alanındaki önceliklerin ve faciaların etkilerinin azaltılması.

2. Dünya Bankasına GÖre Halk Sağlığının İşlevleri:

1. Politika geliştirme,
2. Sağlık politikaları ve eylemlerine yönelik veri toplama ve dağıtma,
3. Hastalıkların önlem ve kontrolü,
4. Daha iyi sağlık için sektör içi adımlar,
5. İnsan kaynaklarını geliştirme ve kapasite artırma.

Sağlık Hedeflerine İlişkin Öncelikli Hizmetler:

- Ülkeler içinde ve arasında sağlık durumundaki uçurumu azaltmak,
- Ortalama insan ömrünü artırmak,
- Hastalık ve sakatlıkları azaltmak,
- Sakatlar için uygun iş temin etmek,
- Kızamık, çocuk felci, neonatal tetanoz, konjenital kızamıkçık, difteri, konjenital frengi ve sıtmayı elemine etmek,
- Ortalama insan ömrü, bebek ölüm hızı, kalp hastalıkları, kanser ve intiharlarda ölüm oranları için belirli limitler koymak.

Halk Sağlığı:

Halk Sağlığı: Bir toplumda hasta ya da sağlam yaşayan bütün insanları yaşadıkları evre ile ele alan, onların sağlıklarını ana rahmine düşükleri andan ölünceye kadar kendi sorumluluğu içinde gören, çevrede bulunan ve hastalıkların oluşumunda rol oynayan olumsuz etmenlerin giderilerek olumlu bir çevrenin oluşturulmasına çalışan, sağlamların hastalanmamasına, hasta olanların erken tanı ve tedavilerinin yapılmasına, gerekiyorsa rehabilite edilmesine uğraşan bilimdir*.

*Hacıalıoğlu N. (2015). Halk Sağlığı Hemşireliği (Erci B Ed.), Gkтуę Basın Yayın ve Dağıtım, Amasya, s:11.

Halk Sağlığı Hemşireliği

Hemşirelik içinde özel bir alan olarak kabul edilir.

Farkı; genellikle tedavi hizmetlerinin verildiği hastaneler dışında, **toplum içinde çalışmaktadır.**

Sağlığın temel amacı doğrudusunda;

- birey, aile ve toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesi,
- hasta olanların tedavisi,
- sakat kalanların rehabilitasyonu çalışmalarını sürdürmektir.

Halk Sağlığı Hemşireliği

Halk Sağlığı Hemşiresi bu amaçlara ulaşabilmek için;

- birey ve aileleri yaşadıkları ortamda izler,
- onlara ilişkin verilerle problemleri saptar,
- öncelik sırasına koyar,
- uygun bir planlama yaparak çözüm aşamasında gerekli hemşirelik yaklaşımlarını uygulamaya koyar ve değerlendirir.
- Problemlerin çözüm aşamasında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliğine girer.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin farklı literatürlerde benzer bir çok tanımı yapılmıştır.

Halk Sağlığı Hemşireliği- DSÖ Tanımı:

- Birey aile ve toplum sağlığını yükseltmek,
- fizik ve sosyal çevreyi olumlu hale getirmek,
- toplumu hastalık ve sakatlıklardan **korumak** için çalışan,
- halk sağlığı ve sosyal yardımın bazı evrelerini kapsayan, **hemşirelikte özel bir daldır.**

Halk Sağlığı Hemşireliği- Amerikan Halk Sağlığı Birliği Tanımı:

- Hemşireliğin,
- sosyal bilimlerin ve
- halk sağlığının

bilgilerini kullanarak

- toplum sağlığını koruma ve geliştirme uygulamalarıdır.

Halk Sağlığı Hemşireliği- Uluslararası Hemşirelik Konseyi (ICN) Tanımı:

- Hem profesyonel hemşirelik,
- hem de kurumsallaşmış belli başlı halk sağlığı uygulama alanları içinde
- bir uzmanlık alanıdır.

CENTO'ya GÖre Halk Sağlığı Hemşiresi Tanımı:

- Bireylerin sağlık gereksinmelerini saptayan,
- hemşirelik bakım planlarını yapan,
- yaptığı planları uygulamaya koyan,
- sağlığın sürdürülmesi amacıyla birey ve ailelerin gereksinimlerinin karşılanmasına yardımcı olan,
- hizmetlerinin sonuçlarını değerlendiren,
- hastalıklardan koruyucu bakım veren ve bireylerin sorunlarını yetenekleri ölçüsünde kendilerinin çözmesini sağlayan kişidir.

Amerikan Hemşireler Derneğine Göre Halk Sağlığı Hemşiresi Tanımı:

- Halk Sağlığı Hemşireleri toplumun sağlığını geliştirmekte çalışan bir ekibin üyeleridir.
- Hasta bakımı ve tedavi verirler,
- sağlık danışmanlarıdır,
- aileleri ve toplum gruplarını sağlık amacı etrafında örgütlerler,
- etkinlikleri evde, klinikte, okulda ya da sağlık merkezinde çalışmayı içerir.
- Çalışmalarının bütün evrelerinde amaçları; hastalıkların önlenmesi, sağlığın sürdürülmesi ve rehabilitasyonun sağlanmasıdır.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimi

1860' lı yıllar İngiltere :

- İngiltere «Halk Sağlığı Hemşireliği» nde öncü.

- Florence Nightingale (12 Mayıs 1820 – 13 Ağustos 1910) ile modern anlamda Halk Sağlığı Hemşireliğinin başlaması

- Kilise hemşirelerinin ev ziyaretleri

- Mrs Fry'ın protestan hemşireleri ev ziyareti için organize etmesi

- Mr Ratbone (Liverpol' lü bir zengin)' un eşi için, ücretle bir Halk Sağlığı hemşiresinin ev ziyaretlerini yapmasını sağlaması

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimi

- 1862'de bu tür hemşirelik hizmetlerinin ülke geneline yayılması
- «Queen V.J Enstitüsü»'nün adlı ziyaretçi hemşirelik teşkilatının kurulması ve hemşirelere mesleki standartlara sahip olma şartı ile bu kuruluştta görev verilmesi
- «Köy Hemşireleri»'nin kuruluşu ve daha az mesleki eğitime sahip hemşirelerin yetiştirilmesi

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimi

- 1900'lü yıllar ABD:

- Toplum sağlığına olan fazla gereksinim nedeniyle çağdaş bir hemşire grubu tarafından Halk Sağlığı Hemşireliği fikri ortaya atıldı.

- 1911' de Amerikan Hemşireler Derneği ve Amerikan Hemşirelik Okulları Derneği birleşerek, sağlık hizmetlerini hastane dışında organize edecek bir komite oluşturdu.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimi

Ülkemizde Halk Sağlığı Hemşireliği ile ilgili çalışmalar 1934'de başladı.

- Amerikan Rockefeller Vakfı tarafından sağlık merkezleri açıldı, buralarda çalışacak hemşirelere burslar sağlanarak Amerika'ya gönderildi.
- Köy Tipi Sağlık Merkezi Ankara'da Etimesgut,
- Şehir Tipi Sağlık Merkezi İstanbul'da Edirnekapı merkezleri hizmete sunuldu.

İlk Halk Sağlığı Hemşiremiz Fatma Acar'dır.

FATMA ACAR

Halk Sağlığı, Halk Sağlığı Hemşireliği ve Tarihsel Gelişimi

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişmesinde **Üç Genel Dönem** Belirlenmiştir.

DÖNEMLER	YILLAR	HEDEF GRUP	BAKIM TÜRÜ	HİZMETİN TÜRÜ
Mahalle Hemşireliği	1860-1900	Fakir <u>hasta</u>	<u>Bireye</u> yönelik	Tedavi edici ve koruma işlevinin başlangıcı
Halk Sağlığı Hemşireliği	1900-1970	Gereksinmesi olan <u>halk</u>	<u>Aileye</u> yönelik	Tedavi Edici ve Koruyucu
Toplum Sağlığı Hemşireliği	1970 sonrası	Tüm <u>toplum</u>	<u>Nüfusa</u> yönelik	Hastalıktan Koruma, Sağlığı Yükseltme

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

1. İlerleyen Teknoloji
2. Nedensel Düşünmede İlerleme
3. Eğitimdeki Değişmeler,
4. Kadınların Değişen Rolü,
5. Toplumun Eğilimleri

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

İlerleyen Teknoloji

Teknolojideki gelişmeler Halk Sağlığı Hemşireliği uygulamalarını bir çok yoldan biçimlendirmede katkı sağlamaktadır.

Ör: Sağlık bakımı ve beslenmedeki düzelme ile doğumda beklenen yaşam süresinin giderek artması sonucunda yaşlıların gereksinimlerini karşılama ve kronik durumlardaki bakım daha çok önem kazanmıştır.

Endüstrileşme, kentleşmede ilerleme toplumun ihtiyaçları doğrultusunda **Halk Sağlığı Hemşireliğinin** yeni rollerine neden olmuştur.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

İlerleyen Teknolojiyle Birlikte*- Roller

1. Bakım verici rolü
2. Karar verici*
3. Vaka Yöneticisi*
4. İletişimci*
5. Eğitici
6. Yöneticilik – Liderlik
7. Danışman
8. Araştırmacı
9. Savunucu

Halk Sağlığı Hemşiresinin Rollerini

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

Nedensel Düşünmede İlerleme

Sağlık Bilimlerinde nedensel düşünmedeki ilerlemeler Halk Sağlığı Hemşireliğinin doğasını etkilemiştir.

1800'lü yılların sonunda ortaya atılan «hastalıkları oluşturan mikroorganizma kuramı» ile hemşireler ;

«temel hemşirelik bakımı içinde temizlik öğretimi ve kişisel hijyeni» ele almışlardır.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

Nedensel Düşünmede İlerleme

«Hastalığın, çevre ve şüpheli konak arasındaki etkileşim içinde olduğu görüşü» ile hemşireler;

«bireylere sağlıklı çevrede sağlıklı yaşam biçimleri, hastalıktan korunma konularında suların dezenfeksiyonu, atıkların kontrolü, besin sağlığı, konut sağlığı gibi faaliyetlerle» hizmete yönelmişlerdir.

Nedensel Düşünmede İlerleme

Nedensel düşünmede ilerlemeler sağlıksız durumların daha çok farkında olunmasına yol açmıştır;

**Zorlanma, Stres
Çevresel Riskler,
Kimyasal Atıklar,
Hamilelikte Alkol ve Sigara Kullanımı**

Halk Sağlığı uygulamalarının öncelik taşıyan işlevleri olmuştur.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

Eğitimdeki Değişmeler

Özellikle hemşirelik eğitimindeki değişiklikler, Halk Sağlığı Hemşireliği uygulamalarında önemli bir etkiye sahip olmuştur.

İlerlemeye temel oluşturan **bilimsel yaklaşım** hemşirelerin bağımsız düşünce ve güven geliştirmede önemli ölçüde yol almalarını sağlamıştır.

Bu doğrultuda geliştirilen **yeni eğitim programları** ile aile ve toplumu tanıma, karar alma, plan ve işbirliği yapma, sorunları çözümüleme gibi konularda daha etkili olabilmektedirler.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

Kadınların Değişen Rolü

Kadınların değişen rolü hemşireliği sağlıklı bir biçimde etkilemektedir.

Bu durum, DSÖ'nün, Temel Sağlık Hizmetlerinin doğuşu ile;

«Sağlığın korunmasında ve geliştirilmesinde en büyük rolün halk sağlığı hemşireliğine verilmesi» konusuna yansımıştır.

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler:

Toplumun Eğilimleri

Toplumun değişen, gelişen ihtiyaçları hemşireliğin de doğasını etkilemektedir.

Bireyler;

- kendilerini korumak,
- sağlık bakımından yararlanmak,
- kendileri ile ilgili kararlarda bilgilenmek ve katılmak haklarını daha iyi

kullanmaktadır.

Bunu bireye ve topluma sağlamanın en iyi yolu da hizmeti planlama ve uygulamada bireylere danışmak ve birlikte çalışmaktır.

Bu eğilimin sonuca ve hemşireliğe katkıları önemlidir.

Temel Sağlık Hizmetleri Doğrultusunda Gelişen Halk Sağlığı Hemşireliği Uygulamaları

Olgu	Hizmet Biçimi	Hedef Grup	Uygulama Alanı
Sağlıklı Birey	<u>Birincil Koruma</u> - Sağlık Eğitimi - Beslenme - Bağışıklama - Hijyen - AÇS,AP - Çevre Sağlığı	Risk Grupları - Gebe - Bebek - Yaşlı	Ev Sağlık Ocakları Okul İşyeri Yaşlılar Bakımevi
Hasta	<u>İkincil Koruma</u> - Tarama - Erken Tanı, Tedavi - Sakatlıkların Önlenmesi	- Birey - Aile - Toplum	
Kronik Hasta	<u>Üçüncül Koruma</u> - Komplikasyonların Önlenmesi - Rehabilitasyon	- Birey - Aile - Toplum	Ev Sağlık Ocakları Okul İşyeri Yaşlılar Bakımevi

Temel Sağlık Hizmetleri Doğrultusunda Gelişen Halk Sağlığı Hemşireliğinin İşlev Süreci

Olgu	Geleneksel Hemşirelik	Çağdaş Hemşirelik
Birincil Hizmet Alanı	Kişi Sağlığı	Toplum Sağlığı
Hedef Nüfus	Hasta	Risk Grupları
Öğrenim Ortamı	Hastaneler	Toplum, Ev, Okul, Endüstri Kuruluşları
Hemşirenin Rolü	Tedavi	Koruma, Tedavi, Rehabilitasyon
Hemşirelik Bakımı	Hasta Bakımı	Kişi, Aile, Toplum Bakımında Sağlık Ekibi Yaklaşımı
İlgi Alanı, Yaklaşım	Bireye (Hasta)	Birey, Aile, Grup, Toplum Gereksinimleri
Önleme	İkincil ve Üçüncül Korumaya Yönelik	Birincil Korumaya Yönelik
İyileştirme	İyileşecek Hasta	Bireylerin kendi sağlıklarını koruma ve hastalık durumunda kendilerine/çevrelerindekiilere bakma becerilerinin geliştirilmesi

Halk Sağlığı Hemşiresinin Rollerini:

İlerleyen Teknolojiyle Birlikte* - Roller

1. Bakım verici rolü
2. Karar verici*
3. Vaka Yöneticisi*
4. İletişimci*
5. Eğitici
6. Yöneticilik – Liderlik
7. Danışman
8. Araştırmacı
9. Savunucu

Halk Sağlığı Hemşiresinin Rollerini

Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri:

1. Toplumunu Tanıma
2. Eğitim – Danışmanlık
3. Doğrudan Bakım
4. Kayıt

Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri:

1. Toplum Tanıma:

1. Hizmet götürülecek toplumu tanımak.
2. Bölgenin sağlık ölçütlerini değerlendirmek.
3. Toplum kalkınması hizmetlerinde görev almak.
4. Sağlık ocağı ebe sayısının yeterli olmadığı durumlarda ebelerin sorumluluk almış olduğu bölgelerin paylaşımına katılmak ve **bölgelerin tespit, takip ve bağışıklama hizmetleri ile kayıt bildirimlerini yapmak.**

Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri:

2. Eğitim – Danışmanlık:

1. **AP** hizmetleri ile ilgili danışmanlık yapmak, sertifikası varsa **RIA** uygulamak.
2. Sağlıklı **beslenme** ve beslenme bozuklukları konularında eğitim ve danışmak yapmak.
3. **İshalli hastalıklar** konusunda programlarda,
4. **Koruyucu Ruh Sağlığı** hizmetlerinde,
5. **İş ve İşçi Sağlığı** hizmetlerinde,
6. **Okul Sağlığı** hizmetlerinde görev almak.
7. **Halk eğitimi** materyellerini belirlemek, sağlamak.
8. **Bireysel ve grup eğitimlerine** katılmak.

Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri:

3. Doğrudan Bakım:

1. **Acil müdahale** hizmetleri ile ilgili uygulamalar yapmak.
2. **Tedavi ve rehabilitasyon** hizmetlerinde görev almak,
3. **Poliklinik hizmetlerinin yürütülmesinde** yardımcı olmak.
4. **Enjeksiyon ve pansuman** hizmetlerini yapmak.
5. **Yaşlı Sağlığı** hizmetlerini yürütmek ve/ veya katılmak.
6. **Bağışıklama** hizmetlerini yürütmek.
7. **Tıbbi alet, malzeme,** cihazları hizmete hazır halde bulundurmak.

Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri:

4. Kayıt:

1. Görevi ile ilgili **istatistik kayıtları** tutmak.
2. Görevi ile ilgili **kayıt ve formları** tutmak.
3. Kronik hastalıklar kontrol programında **kayıt, tarama ve tedavi hizmetlerine** katılmak.
4. **Planlanan** mesai sonrası **programlara katılmak.**
5. Sağlık Ocağı hizmetlerinin gerektirdiği nöbet çalışmalarına katılmak.
6. Nüfus tespit çalışmalarında görev almak.
7. Hizmet ile ilgili verilen diğer görevleri yapmak.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Sağlıklı ya da hasta bireyin ve ailenin bakım gereksinimleri ya da sorunların belirlenmesi ve bireye özęü bakım verilmesinde kullanılan **sistematiik ve bilimsel** bir yöntemdir.

Hemşirelik Süreci birbirinden farklı ancak birbirini tamamlayan dört ya da beş temel aşamadan oluşmaktadır.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

1. Veri Toplama Aşaması
2. Hemşirelik Tanısını Belirleme Aşaması
3. Planlama
4. Uygulama
5. Değerlendirme

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Veri Toplama Aşaması:

Veri; bireyin kendisi, toplum liderleri, aile bireyleri, sağlıkla ilgili kayıtlar, ekibin diğer üyeleri ve araştırma sonuçları kullanılarak toplanır.

Objektif ve subjektif olarak gruplanmalıdır.

Objektif Veriler: Hemoglobın miktarı, tansiyon değerleri vb. gibi hemşire ya da diğer ekip üyelerinin kayıt ettikleridir.

Subjektif Veriler: Ameliyat istemiyorum, evde kalmak istiyorum vb. gibi hasta ya da ailesinin ifade ettikleridir.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Veri Toplama Aşaması:

Sağlık sorunlarının ortaya çıkış ve yayılışındaki faktörleri;

- Yaş,
- Cins,
- Kültür,
- Eğitim,
- Ekonomik Durum,
- Coğrafi Yerleşme Şekilleri

gibi kriterlere göre ele alır.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Hemşirelik Tanısını Belirleme Aşaması:

Toplanan verilerin analizi ve yorumu yapılarak hemşirelik tanıları belirlenir.

Hemşirelik tanıları; sorunları önlemek, hafifletmek ya da çözmek amacıyla hemşirelerin yasal olarak ele almaya yetkili olduğu saptamalardır.

OMAHA Sistemi Halk Sağlığı Hemşireliği Uygulamaları için birey ve aileye yönelik 44 hemşirelik tanısı belirlemiştir.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Planlama:

1. Önceliklerin belirlenmesi,
2. Bakımın amaçlarının saptanması,
3. Uzun vadeli beklenen sonuçların belirlenmesi,
4. Hemşirelik girişimlerine karar verilmesi,
5. Bakım planının yazılması.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Planlama:

Önceliklerin belirlenmesinde sağlam ya da hasta bireyin en önemli problemine onlarla birlikte karar verilmelidir.

Fizyolojik, güvenlik, psikolojik, sosyal gereksinimlere sıra ile öncelik tanınır.

Bakım planı yapılırken hedefler ve hemşirelik girişimlerinin belirlenmesinde;
Ne başarılacak?, Nasıl başarılacak? soruları yardımcıdır.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Planlama:

Halk Sağlığı Hemşireleri;

- **Okul, huzurevi, hastane, fabrika, işyeri vb. gibi kuruluşlarda** Halk Sağlığı Hemşireliği hizmetinin planlamasına katılır, gelişme ve uygulamalarına yardım eder.
- **Koruyucu sağlık hizmeti veren kuruluşlarda** hemşirelik hizmetlerinin geliştirilmesine yardım eder.
- Personel için «**Hizmet İçi Eğitim Programları**» düzenler.
- Bireysel ve kitlesele «**Sağlık Eğitimi Programlarını**» toplumun gereksinimlerine göre **planlar.**

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Uygulama:

Hemşirelik bakımının gerçekleştirilmesidir.

Halk Sağlığı Hemşireleri;

- Halka **sağlıklı yaşama** esaslarını, genel koruyucu yöntemlerle **hastalıkların kontrolünü, erken tanı- tedavi işlemlerini** öğretir ve hastalıkların olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için **yapılan uygulamalarda görev alır.**

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci: Uygulama:

- Bireylere, ailelere, gruplara gereksinimlerine göre koruyucu, iyileştirici, rehabilite edici hemşirelik bakımı verir.

- Hemşirelik bakımı ile ilgili işlevlerin tümünü genel olarak «**Halk Sağlığı Hemşireliğinde Süreç**» doğrultusunda yürütür.

- **Sağlık ve sağlığı etkileyen faktörler*** arasındaki ilişkiyi uygulamalarında değerlendirir.

**Beslenme ile sağlık, Sağlık ile bireysel ve çevresel hijyen, Aşılama ile hastalık, Aile planlaması ile kadın sağlığı gibi...*

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci: Uygulama:

- Sağlık ünitelerinde **gönüllü çalışanların eğitim ve uygulama** yapmalarını sağlar.
- Kayıtlı birey ve ailelerin **kayıtlarını tutar**, değerlendirir, rapor yazar.
- Okul, kreş, huzurevi, işyeri gibi kuruluşlarda danışman olarak ya da direkt olarak **görev yapar**.
- Yasaların belirlediği yerlerde **denetlemeler yapar** ve **önerilerde** bulunur.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci: Uygulama:

- Programlanan **sağlık eğitim programlarını yürütür.**
- **Epidemiyoloji ve toplum sağlığı** çalışmalarına katılır.
- Toplum sağlık yasaları ve yönetmelikleri konusunda aydınlatır.

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Değerlendirme:

- Hem bir son, hem de bir başlangıç olabilir.
- **Sonuçlar açık, anlaşılır, kesin bir ifadeyle yazılmalıdır.**
- **Değerlendirme sonucu olumsuz ise yeniden plan yapılmalıdır.**

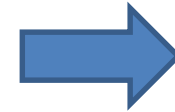
Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci: Değerlendirme:

Halk Sağlığı Hemşireleri;

- Birey ve ailelere verilen **hemşirelik bakımının etkinliğini** ölçer.
- Bireyin sağlık ile ilgili davranışlarında gelişen değişikliği değerlendirir.
- Belirli kuruluşlarda sağlık programlarındaki **hemşirenin etkinliğini ölçer.**
- **Yönetici ve denetleyici** olduğu durumlarda birlikte çalıştığı bireylerin **faaliyetlerinin etkinliğini ölçer.**
- **Kendi faaliyetlerinin etkinliğini ölçmek için girişimde bulunur.**

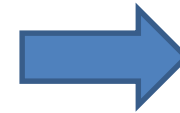
Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Sürecinin Yararları:

1. Bakım görev merkezli değil, **birey merkezlidir.**
2. Sağlıklı ya da hasta bireyin **gereksinimlerine göre planlanır.**
3. Hemşireye çok yönlü **eleştirel düşünme alışkanlığı kazandırır.**
4. Gereksinimlerin yorumunda **bireysel farklılıklar ortadan kalkmış olur.**

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Sürecinin Yararları:

5. Verilecek **bakımda öncelikler saptanır.**
6. Hemşireye **kuramsal bilgisini uygulama olanağı sağlar.**
7. Yapılması gereken ve yapılan her **işlem yazılır.**
8. Araştırmalar için **yazılı kaynak oluşur.**

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Sürecinin Yararları:

9. Planlı ve amaca yönelik çalışılacağından, **zamandan tasarruf edilir, iş gücü kaybı azalır.**
10. Hemşireliğe **bilimsel bir kimlik** kazandırır.
11. Hemşirenin **zorunlu olarak hastaya zaman ayırmasını** gerektirir.
12. Hastanın gereksinimlerini saptamak ve bunları gidermek için **planlı yaklaşımı** gerektirir.

Hemşirelik Sınıflama Sistemlerinden Bazıları:

- Evde Sağlık Bakımı Sınıflandırması (HHCC)
- Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırması (NIC)
- IOWA Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırması (INIC)
- Hemşirelik Bakım Sonuçlarının Sınıflandırması (NOC)
- **Halk Sağlığı Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırması (PHN)**

Hemşirelik Sınıflama Sistemlerinden Bazıları:

- Omaha Sistemi Hemşirelik Sınıflandırma Modeli

Kuzey Amerika Ziyaretçi Hemşireler Birliği (VNA) tarafından geliştirilmiş, hemşirelere uygulama ve dokümantasyon olanağı sağlayan ve 1975 yılından bu yana gelişimini sürdüren en eski sınıflandırma sistemidir.

Bireye odaklı temel bilgileri inceleyen ve bir araya toplayan bir metottur. Problem çözme ve hemşirelik süreci yaklaşımlarına dayandırılmıştır.

8 Mart 2010 PAZARTESİ, Resmî Gazete, Sayı : 27515, YÖNETMELİK Sağlık Bakanlığında: HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİ

H) HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ

- 1) Evde Bakım Hemşiresi
- 2) Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi Hemşiresi
- 3) Toplum Ruh Sağlığı Merkezi Hemşiresi
- 4) İş Sağlığı Hemşiresi
- 5) Okul Sağlığı Hemşiresi
- 6) Ceza ve Tutukevi Hemşiresi

<http://www.turkhemsirelerdernegi.org.tr/menu/yasa-ve-yonetmelik/hemsirelik-yonetmeligi-2010-2011.aspx>

Haftanın Özeti

Hipokrates (M.Ö. 460-370) Tıp ahlakı ve meslek uygulamalarının kurallarını ilk kez ortaya koymuş ve bu alanlarda ilk tıp okulunun kurucusu olmuştur.

Galenos (MS 131-201) Eczacılığın babası olarak kabul edilir. Botanik biliminin de kurucusudur.

El Razi (850-932) Pütrifikasyon (kokuşma) düşüncesini ortaya koymuştur.

İbn-ül Habip- Kızamık ve çiçek hastalıklarının ayrı hastalıklar olduğunu ilk kez ortaya koyan hekimdir.

İbn-i Sina (980-1037) Hekimlik bilgilerini "El Kanun" ve "Kitab-ül Şifa" adlı yapıtlarında toplamıştır.

Louis Pasteur (1822-1895) Mikrobiyoloji ve Halk Sağlığının gerçek kurucusudur.

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı;

Hastalıkların önlenmesi,

Ortalama yaşam ömrünün uzatılması,

Sağlığın iyileştirilmesi,

Çevrenin korunması,

Enfeksiyonların kontrol altına alınması,

Kişisel hijyen konusunda bireylerin eğitilmesi,

Erken tanı ve tedavi konularında tıbbi ve hemşirelik hizmetlerinin organize edilmesi

faaliyetlerini kapsayan bir kavramdır.

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı İlkeleri

Sağlık bir insan hakkıdır.

Koruma tedaviden üstündür.

Kişi çevresiyle bir bütündür.

Hastalık nedenlerinin biyolojik ve psikolojik olabildiği gibi sosyal ve kültürel faktörler olabileceği göz ardı edilmemelidir.

Sağlık hizmetleri kişilerin en yakınlarına kadar götürülmelidir.

Kişinin hastalığı aynı zamanda ailenin sorunudur.

Haftanın Özeti

Halk Sağlığının Temel Amaçları

Sağlığın korunması,
Hastanın sağlığına kavuşturulması,
Yaralanan kişinin yarasının sarılması, acısının dindirilmesi,
Bireyin, ailenin, toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi.

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı Hemşireliği

Hemşirelik içinde özel bir alan olarak kabul edilir. Farkı; genellikle tedavi hizmetlerinin verildiği hastaneler dışında, toplum içinde çalışmaktır.

Halk Sağlığı Hemşireliği- DSÖ Tanımı:

Birey aile ve toplum sağlığını yükseltmek, fizik ve sosyal çevreyi olumlu hale getirmek, toplumu hastalık ve sakatlıklardan korumak için çalışan, halk sağlığı ve sosyal yardımın bazı evrelerini kapsayan, hemşirelikte özel bir daldır.

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Tarihsel Gelişimi

1860' lı yıllar İngiltere :

İngiltere «Halk Sağlığı Hemşireliği» nde öncü.

Florence Nightingale (12 Mayıs 1820 – 13 Ağustos 1910) ile modern anlamda Halk Sağlığı Hemşireliğinin başlaması

1900'lü yıllar ABD:

Toplum sağlığına olan fazla gereksinim nedeniyle çağdaş bir hemşire grubu tarafından Halk Sağlığı Hemşireliği fikri ortaya atıldı.

Ülkemizde Halk Sağlığı Hemşireliği ile ilgili çalışmalar 1934'de başladı.

İlk Halk Sağlığı Hemşiremiz Fatma Acar'dır.

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı Hemşireliğinin Gelişimini Etkileyen Faktörler

İlerleyen Teknoloji
Nedensel Düşünmede İlerleme
Eğitimdeki Değişmeler
Kadınların Değişen Rolü
Toplumun Eğilimleri

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı Hemşiresinin Rollerini:

Bakım verici rolü

Karar verici*

Vaka Yöneticisi*

İletişimci*

Eğitici

Yöneticilik – Liderlik

Danışman

Araştırmacı

Savunucu

Haftanın Özeti

Halk Sağlığı Hemşiresinin Görevleri:

Toplumu Tanıma

Eğitim – Danışmanlık

Doğrudan Bakım

Kayıt

Halk Sağlığı Uygulamalarında Hemşirelik Süreci:

Veri Toplama Aşaması

Hemşirelik Tanısını Belirleme Aşaması

Planlama

Uygulama

Değerlendirme

Haftanın Özeti

8 Mart 2010 PAZARTESİ, Resmî Gazete, Sayı : 27515, YÖNETMELİK Sağlık Bakanlığından:
HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİ

H) HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ

- 1) Evde Bakım Hemşiresi
- 2) Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi Hemşiresi
- 3) Toplum Ruh Sağlığı Merkezi Hemşiresi
- 4) İş Sağlığı Hemşiresi
- 5) Okul Sağlığı Hemşiresi
- 6) Ceza ve Tutukevi Hemşiresi

<http://www.turkhemsirelerdernegi.org.tr/menu/yasa-ve-yonetmelik/hemsirelik-yonetmeliği-2010-2011.aspx>

Soru ve Öneriler

- Soru:** 1. Halk Sağlığının Temel Amaçları nelerdir?
2. Halk Sağlığının İlkeleri nelerdir?

Öneri: «Hemşirelik içinde özel bir alan olarak kabul edilen Halk Sağlığı Hemşireliğinin farkı; genellikle tedavi hizmetlerinin verildiği hastaneler dışında, toplum içinde çalışmaktır.» ifadesini önemli bir başlangıç cümlesi olarak benimseyiniz.

Önerilen Haftalık Çalışmalar

1. Konu ile ilgili bir makale inceleyiniz.

• Kaynaklar:

- Sabuncu N.(2008) Hemşirelik Bakımında İlke ve Uygulamalar(Sabuncu N. Ed.). Alter Yayıncılık, Ankara.
- Büyükcoşkun A. (1998) Evde Bakım Hizmetleri ve Rehabilitasyon, Halk Sağlığı Hemşireliği El Kitabı (Erefe İ. Ed.). Vehbi Koç Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Tuncel N., Şanlı T., Perk M. (1993). Halk Sağlığı Hemşireliği, A Ü., Açık Öğretim Fakültesi Yayın No:266, Etam A.Ş., Eskişehir.
- Güler Ç., Vaizoğlu A.S. (2015) Halk Sağlığı Temel Bilgiler (Güler Ç, Akın L Ed.), Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Demirhindi H. (2017) Temel Halk Sağlığı (Akbaba M, Demirhindi H Ed.)Akademisyen Kitapevi A.Ş, Ankara.

Bir Sonraki Ders Hakkında

Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinin Örgütlenmesi ve Genel Sağlık Sorunları

En karanlık gece bile sona erer ve güneş tekrar doğar.

Victor Hugo

Victor Marie Hugo Romantik akıma bağı Fransız şair, romancı ve oyun yazarı. En büyük ve ünlü Fransız yazarlardan biri kabul edilir. Hugo'nun Fransa'daki edebi ünü ilk olarak şiirlerinden sonra da romanlarından ve tiyatro oyunlarından gelir

Katılımınız için

Teşekkür ederiz.

Ekolojik, Ekonomik ve Sosyal Sürdürülebilirlik İçin

İstanbul Gelişim Üniversitesi

